

УТВЪРЖДАВАМ:

Заповед №.....

ДИРЕКТОР НА ДГ.....

## ПЛАН

### ЗА

### ИЗПЪЛНЕНИЕ НА ПРОГРАМАТА

### ЗА

2025/26г.

### УЧЕБНА ГОДИНА

по

### гражданско, здравно, екологично и интеркултурно образование

1. Същност и цели на Програмата за осъществяване на гражданско, здравно, екологично и интеркултурно образование /ГЗЕИО/
2. Начин и форми за осъществяване на ГЗЕИО;
3. Рамкови изисквания за резултатите от обучението;
4. Институционални политики за подкрепа на ГЗЕИО.

#### 1.1. Същност и цели на ГЗЕИ

Гражданското, здравното, екологичното и интеркултурното образование са взаимно свързани и формират комплекс от знания и умения за социални, граждански и интеркултурни компетентности.

- Гражданското образование е насочено към формиране на гражданско съзнание, за знания устройството на демократичното общество, за правата и задълженията на гражданина, за отговорно гражданско поведение.
- Здравното образование е насочено към развитие на умения за създаване и поддържане на здравословен начин на живот.
- Екологичното образование е насочено към формиране на екологична култура, съзнание и поведение в тяхната взаимна връзка. За разумно използване природните ресурси, както и опазване на природната среда и на екологичното равновесие.
- Интеркултурното образование е насочено към усвояване на знания основни характеристики на интеркултурни отношения. Формиране на позитивно отношение и нагласи за конструктивни взаимодействия в мултикултурна среда.

## 1.2. Цели на ГЗЕИО

Изграждане на автономна и активна личност, която:

- ✓ Разбира общочовешките ценности и човешките права, участва в социалния живот;
- ✓ Зачита значимостта на всяка човешка личност, признава правото и ценността на различието, приема равнопоставеността на всички в общото социално пространство;
- ✓ Осъзнава и цени своята културна идентичност
- ✓ Взаимодейства по уважителен начин с членовете на семейството си и другите хора;
- ✓ Мотивира гражданската си позиция;
- ✓ Осъзнава поведението си и това на другите хора;
- ✓ Поддържа здравословен начин на живот на себе си и на другите от социалното си обкръжение;
- ✓ Познава и спазва нормите за екологична култура и поведение, с оглед опазване на природата;
- ✓ Осъзнава, че детската градина е образователна институция, която възпитава и обучава децата в демократични ценности, създава здравословна среда, създава възможности в гражданско участие в между културната общност с взаимно разбиране, зачитане и толерантност.

## 2. Начини и форми за осъществяване на гражданското, здравното, екологичното и интеркултурното образование

В ДГ образователното съдържание по ГЗЕИО ще се осъществява във всички възрастови групи, интегрирано по образователните направления. Обучението ще се включи в задължителните и допълнителните форми на педагогическо взаимодействие.

Осъществяване на гражданско, здравно, екологично и интеркултурно образование за различните възрастови групи е част от стратегията за развитие на детската градина при условията на държавния образователен стандарт за предучилищно образование.

Гражданското, здравното, екологичното и интеркултурното образование в ДГ ще се осъществява от учителите на групата в рамките на целодневна организация на учебния ден. Обучението може да се разпредели равномерно през цялата учебна година.

### **3. Рамкови изисквания за резултатите от обучението по гражданско, здравно, екологично и интеркултурно образование**

Рамковите изисквания за резултатите от обучението по ГЗЕИО са насочени към надграждане и разширяване на изискванията за резултатите от обучението, определени в ДОС за предучилищно образование.

**Тематичното разпределение ще се насочи към отделните компоненти на:**

➤ *Гражданското образование*

- Междуличностни отношения;
- Социална среда;
- Правата на деца и възрастни;
- Демократично гражданство;
- Идентичности и различия в обществото;
- Социална политика, справедливост и солидарност

➤ *Здравно образование*

- Психично здраве и личностно развитие
- Физическо развитие и дееспособност;
- Безопасност и първа помощ;
- Лична хигиена;
- Хранене

➤ *Екологично образование*

- Вода, почва, въздух;
- Енергия и климат;
- Биологично разнообразие;
- Потребление и отпадъци;
- Общество и околна среда

➤ *Интеркултурно образование*

- Културни идентичности;
- Културни различия, толерантност и конструктивни взаимодействия;
- Интеркултурно образование и права на човека

#### 4. Институционални политики за подкрепа на гражданското, здравното, екологичното, интеркултурното образование

Редът, начинът и приоритетите при разработване на образованието по ГЗЕИО ще са отразени в тематичните разпределения и в Програмната система на детската градина, включване в национални програми на МОН, проекти.

Определят се и конкретните подходи и начини за организация на процесите и дейностите за осъществяване на образованието.

Институционалните политики за подкрепа на ГЗЕИО са насочени към изграждане и поддържане на демократична организационна култура, която насърчава спазването на определени правила, процедури, традиции и колективни ценности.

Част от институционалните политики за подкрепа са:

- Ритуали свързани с живота в детската градина – напр. откриване и закриване на учебната градина;
- раздаване на удостоверенията за завършена подготвителна група;
- честване на национални и официални празници;
- Изслушване на държавния химн и тържествени моменти за детската градина.

Институционалните политики за подкрепа на гражданското, здравното, екологичното и интеркултурното образование включват и подкрепа на инициативите и участието на децата практики като:

- Организиране и участие в обществени кампании подкрепящи здравето, толерантността, социалната чувствителност, правата на човека, опазване на околната среда.

Интегралната част от ГЗЕИО образование е и подкрепата за мултикултурната среда.

#### Годишно разпределение на темите по ГЗЕИО за учебната 2024/2025 г.

| №<br>Тема | Тема                           | Образователно<br>направление,<br>занимания по<br>интереси<br>,проекти | Месец     | Очаквани резултати                                                                                                                                                                                                                                                                            |
|-----------|--------------------------------|-----------------------------------------------------------------------|-----------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| 1.        | <b>Моето<br/>семейство</b>     | Околен свят<br>Групи за ЗИ и<br>проектни<br>дейности                  | 09.2025г. | Детето има представа за членовете на семейството си и изпитва привързаност и обич към тях. Разбира семейните взаимоотношения и мястото си в семейството. Детето може да разказва за обичта си към близък човек. Може да съпреживява радостта на семейството си по случай семеен празник. - ГО |
| 2.        | <b>Аз и моите<br/>приятели</b> |                                                                       |           | Детето има представи за общуване с връстници и може да разказва за общуването си по двойки или в малки групи от връстници. Запазва                                                                                                                                                            |

|    |                                           |                                                |           |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                |
|----|-------------------------------------------|------------------------------------------------|-----------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|    |                                           |                                                |           | идентичността си на момиче или момче в процеса на общуване. Може да се приобщава към интересите и преживяванията на приятел в детска група. - ГО                                                                                                                                                                                                               |
| 1. | <b>Играем заедно</b>                      | Околен свят<br>Групи за ЗИ и проектни дейности | 10.2025г. | Детето има представи и отношение към общуване в играта. Може да разказва за игрово взаимодействие. Има емоционално отношение към възможността да участва в него. –ГО                                                                                                                                                                                           |
| 2. | <b>Тъжен съм</b>                          |                                                |           | Детето има представи за тъжни преживявания по време на общуване с връстници. Може да назовава чувството тъга и да разказва за тъжни преживявания в своето ежедневие и в приказни ситуации.- ИО                                                                                                                                                                 |
| 1. | <b>Приатели Ден на народните будители</b> | Околен свят<br>Групи за ЗИ и проектни дейности | 11.2025г. | Детето има конкретни представи за проява на доверие и толерантно отношение към различните от него деца – по националност, с инвалидност. Разпознава собствената си идентичност и тази на партньорите си в процеса на общуване.- ГО                                                                                                                             |
| 2. | <b>Грижи за растенията в стаята</b>       |                                                |           | Детето се чувства приобщено към отбелязването на национални празници. Разпознава ритуали и атрибути , образи и символи.<br><br>Детето придобива представи за грижи, които се полагат за растенията, които отглеждаме в стаята, определя някои условия, необходими за развитието на растенията в стаята.<br>Детето умее да полага грижи за стайни растения. -ЕО |
| 1. | <b>Подготвям се за Коледа</b>             | Околен свят                                    | 12.2025г. | Детето има представи и отношение към вълнуващите ситуации и дейности, свързани с подготовката на коледните празници. – ИО                                                                                                                                                                                                                                      |
| 2. | <b>На разходка през зимата</b>            | Групи за ЗИ и проектни дейности                |           | Детето наблюдава промени, които настъпват в природата през зимата – какво е времето, как изглеждат растенията, какво е поведението на животните.- ЕО                                                                                                                                                                                                           |

|    |                                 |                                                |           |                                                                                                                                                                                                                |
|----|---------------------------------|------------------------------------------------|-----------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|    |                                 |                                                |           |                                                                                                                                                                                                                |
| 1. | <b>Виновен съм</b>              | Околен свят<br>Групи за ЗИ и проектни дейности | 01.2026г  | Детето има представи за преживявания на вина по време на общуване с възрастни и връстници. Може да назовава чувството вина и да разказва за преживяване на вина в своето ежедневие и в приказни ситуации. - ГО |
| 2. | <b>Как това дете се разболя</b> |                                                |           | Детето има представи за здраве и болест.<br>Осъзнава условия за запазване на здравето – хигиена, съобразяване с времето, здравословен сън и здравословно хранене. – ЗО                                         |
| 1. | <b>Животните през зимата</b>    | Околен свят<br>Групи за ЗИ и проектни дейности | 02.2026г. | Детето разбира, че за някои животни е трудно да намерят храна през зимата. Детето разказва как хората могат да помогнат на някои животни да намерят храна през зимата. - ЕО                                    |
| 2. | <b>Лабиринт</b>                 |                                                |           | Детето разбира предназначението на обществени сгради в близка среда: поликлиника, училище, поща, пожарна. - ИО                                                                                                 |
| 1. | <b>Баба Марта, 3-ти март</b>    | Околен свят<br>Групи за ЗИ и проектни дейности | 03.2026г. | Детето се чувства приобщено към национални обичаи и обреди. Разпознава ритуали и атрибути от празничната първомартенска среда.- ИО и национален празник за освобождението на България                          |
| 2. | <b>Весели игри</b>              |                                                |           | Детето разпознава различни игрови съоръжения материали и играчки, които може да групира според предназначението им за различните видове игри: подвижни, ролеви,                                                |

|    |                                                                  |                                                           |           |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              |
|----|------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------|-----------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|    |                                                                  |                                                           |           | <p>конструктивни, дидактични.</p> <p>Има умения да ги използва диференцирано в различните видове игри. - ГО</p>                                                                                                                                                                                                                              |
| 1. | <b><i>В България</i></b>                                         | <p>Околен свят</p> <p>Групи за ЗИ и проектни дейности</p> | 04.2026г. | <p>Детето осъзнава българската си националност.</p> <p>Има знания и представи за особеностите на старите български къщи, българските танци, българските носии, българските празници, българските букви. - ИО</p>                                                                                                                             |
| 2. | <b><i>Грижи за растенията на двора</i></b>                       |                                                           |           | <p>Детето проявява желание да се грижи за растения на двора.</p> <p>Детето разбира необходимостта от полагане на грижи за растенията.- ЕО</p>                                                                                                                                                                                                |
| 1. | <b><i>Великденски празници, 24- май- Национален празник</i></b>  | <p>Околен свят</p> <p>Групи за ЗИ и проектни дейности</p> | 05.2026г. | <p>Детето разбира значението на великденските ритуали и атрибути на празника Великден. Осъзнава значимостта на съпреживяното вълнение в семейството и в детската градина по време на подготовката за Великден. – ИО</p> <p>Детето се чувства приобщено към национални чествания. Разпознава ритуали и атрибути от празничната среда.- ГО</p> |
| 2. | <b><i>Колко много знаем и мога</i></b><br><b><i>Лабиринт</i></b> |                                                           |           | <p>Да се оцени отношението на детето към възможностите за общуване с връстници чрез извършване на съвместни дейности.</p> <p>Да се оцени нивото на идентификация на детето с момиче или момче. - ГО</p>                                                                                                                                      |